

2018/2007(INI)

2.2.2018

NÁVRH SPRÁVY

o udržateľných financiách
(2018/2007(INI))

Výbor pre hospodárske a menové veci

Spravodajkyňa: Molly Scott Cato

OBSAH

	Strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA	10

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o udržateľných financiách (2018/2007(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na záväzok G20 k udržateľnému rastu prijatý počas nemeckého predsedníctva od 1. decembra 2016 do 30. novembra 2017 s osobitným odkazom na toto vyhlásenie: „aj naďalej budeme individuálne i kolektívne využívať všetky menové, fiškálne a štrukturálne nástroje politiky, aby sme dosiahli náš cieľ silného, udržateľného, vyváženého a inkluzívneho rastu za súčasného zvyšovania hospodárskej a finančnej odolnosti“,
- so zreteľom na záväzok Komisie v tejto súvislosti podporiť udržateľné investovanie v pláne únie kapitálových trhov, a najmä na zistenia expertnej skupiny na vysokej úrovni (HLEG) pre udržateľné financovanie,
- so zreteľom na predbežnú správu HLEG z júla 2017 s názvom „Sustainable European Economy“ (Udržateľné európske hospodárstvo), ktorá poskytuje stručný náhľad na rozpor medzi správaním zameraným na dosiahnutie krátkodobého zisku a potrebou dlhodobého investovania na plnenie cieľov environmentálneho, sociálneho a správneho dosahu (ESG), a najmä na bod 5 na strane 16 o rizikách v oblasti finančného systému a rámca politiky, ktoré podliehajú tzv. tragédii týkajúcej sa horizontu¹,
- so zreteľom na stranu 14 predbežnej správy HLEG, na ktorej sa uvádza, že európski investori sú vystavení kombinovanému pôsobeniu odvetví spojených s vysokými emisiami uhlíka (približne 45 %) a že menej ako 1 % globálnych inštitucionálnych investorov vytvára ekologickú infraštruktúru,
- so zreteľom na skutočnosť, že prudenciálne rámce, konkrétne smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II), a účtovné pravidlá pre investorov odrádzajú od dlhodobého prístupu a že prudenciálne pravidlá si vyžadujú úroveň kapitálu úmernú úrovni rizika v časovom horizonte jedného roka a na finančné riziko sa prihliada len pri výpočte kapitálových požiadaviek,
- so zreteľom na článok 173 francúzskeho zákona č. 2015-992 zo 17. augusta 2015 o transformácii energetiky na dosiahnutie ekologického rastu,
- so zreteľom na prejav Marka Carneyho, guvernéra Bank of England a predsedu Rady pre finančnú stabilitu, z 22. septembra 2016 a na správu organizácie Carbon Trackers Initiative z roku 2015 s osobitným odkazom na skutočnosť, že sa od konca 2010 kombinovaná trhová kapitalizácia štyroch najväčších výrobcov uhlia v Spojených štátoch klesla o 99 %,
- so zreteľom na stranu 9 diskusného dokumentu think-tanku E3G z mája 2016 s názvom „Clean Energy Lift Off – Capitalising Europe’s Energy Union“ (Štart čistej energie –

kapitalizácia energetickej únie Európy) s osobitným odkazom na skutočnosť, že od roku 2008 do roku 2013 zaznamenalo 20 najväčších energetických zariadení v Európe pokles svojej trhovej hodnoty vo výške 1 bilión EUR o viac ako polovicu,

- so zreteľom na správy organizácie Carbon Trackers Initiative z rokov 2015 a 2016, v ktorých sa uvádza, že hrozí, že uviaznu ďalšie kapitálové výdavky na fosílnu palivá vo výške 1,1 až 2 biliónov USD, z toho 500 miliárd USD len v rámci čínskeho energetického sektora,
- so zreteľom na usmernenia OECD o zodpovednom obchodnom správaní pre inštitucionálnych investorov z roku 2017, najmä na ich stranu 13, na ktorej sa uvádza, že „investorov vrátane investorov s menšinovými podielmi možno priamo spájať s nepriaznivými vplyvmi, ktoré spoločnosti, do ktorých sa investuje, spôsobujú alebo ku ktorým prispievajú, a to v dôsledku ich vlastníctva, riadenia alebo podielov spoločnosti, ktorá spôsobuje určité sociálne alebo environmentálne vplyvy alebo k nim prispieva“,
- so zreteľom na dokument OECD z roku 2017 s názvom „Responsible Business Conduct for Institutional Investors: Key Considerations for Due Diligence under the OECD Guidelines for Multinational Enterprises“ (Zodpovedné obchodné správanie pre inštitucionálnych investorov: kľúčové aspekty náležitej starostlivosti podľa usmernení OECD pre nadnárodné podniky),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ z 22. októbra 2014, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami (smernica o podávaní nefinančných správ – NFRD)¹, a najmä na jej články 19 a 19 písm. a) a odôvodnenia 3, 6, 6 písm. a) a 6 písm. b),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/828 zo 17. mája 2017, ktorou sa mení smernica 2007/36/ES, pokiaľ ide o podnietenie dlhodobého zapojenia akcionárov (smernica o právach akcionárov)²,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2341 zo 14. decembra 2016 o činnostiach inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (IZDZ) a o dohľade nad nimi (smernica o IZDZ)³,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS⁴,
- so zreteľom na článok 8 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1286/2014 z 26. novembra 2014 o dokumentoch s kľúčovými informáciami pre štrukturalizované retailové investičné produkty a investičné produkty založené

---

¹ Ú. v. EÚ L 330, 15.11.2014, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 132, 20.5.2017, s. 1.

³ Ú. v. EÚ L 354, 23.12.2016, s. 37.

⁴ Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19.

na poistení (PRIIP)¹, v ktorom sa uvádza, že keď štrukturalizované retailové investičné produkty a investičné produkty založené na poistení (PRIIP) majú konkrétne environmentálne alebo sociálne ciele, výrobca musí potenciálnemu retailovému investorovi a ďalším zainteresovaným stranám dokázať, že tieto ciele sú počas investičného procesu splnené,

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2402 z 12. decembra 2017, ktorým sa stanovuje všeobecný rámec pre sekuritizáciu a vytvára sa osobitný rámec pre jednoduchú, transparentnú a štandardizovanú sekuritizáciu, a ktorým sa menia smernice 2009/65/ES, 2009/138/ES a 2011/61/EÚ a nariadenia (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 648/2012 (nariadenie o STS)²,
- so zreteľom na návrh banky Triodos Bank na vytvorenie „modelových mandátov“, ktoré zahŕňajú požiadavku na úplne začlenenie environmentálnych, sociálnych a správnych faktorov do investičných rozhodnutí, aktívne zapojenie a hlasovanie o týchto záležitostiach, výber udržateľných referenčných hodnôt, zriedkavejšie, no zrozumiteľnejšie podávanie správ správcov aktív a dlhodobo orientovaných štruktúru poplatkov a platieb,
- so zreteľom na nový výklad fiduciárnej povinnosti zo strany britskej vlády, ktorý oslabuje spojitosť s maximálnymi výnosmi a umožňuje posúdenie etických a environmentálnych otázok,
- so zreteľom na dominantné postavenie Číny v súvislosti s emisiou zelených dlhopisov a na potrebu európskeho vymedzenia zelených dlhopisov, ktoré by zahŕňalo sociálne aj ekologické kritériá,
- so zreteľom na zásady pre financie s pozitívnym vplyvom, ktoré vypracovala finančná iniciatíva Programu OSN pre životné prostredie (UNEP FI),
- so zreteľom na preskúmanie návrhu udržateľného finančného systému v rámci programu UNEP ,
- so zreteľom na správu organizácie Climate bonds initiative z roku 2017, v ktorej sa uvádza, ako sa dlhopisy využívajú na prechod na nízkouhlíkové globálne hospodárstvo,
- so zreteľom na správu programu UNEP o preskúmaní z 2016, z ktorej vyplýva, že niekoľko vnútroštátnych orgánov finančného dohľadu už vykonáva alebo pripravuje posúdenia udržateľnosti a že takéto iniciatívy by sa na úrovni EÚ mali rýchlo rozšíriť, a s odkazom na skutočnosť, že takéto analýzy by mali byť založené na štandardizovaných klimatických scenároch vrátane takých, v ktorých nárast globálnych teplôt nepresahuje 2 °C,
- so zreteľom na odporúčanie predbežnej správy HLEG z júla 2017, podľa ktorého by mala Komisia vykonať test udržateľnosti v prípade všetkých legislatívnych návrhov v oblasti financií,

---

¹ Ú. v. EÚ L 352, 9.12.2014, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 347, 28.12.2017, s. 35.

- so zreteľom na oznámenie Komisie o preskúmaní akčného plánu pre úniu kapitálových trhov v polovici trvania a jej jasné vyhlásenie: „Komisia podporuje zosúladienie súkromných investícií cieľmi v oblasti klímy, efektívneho využívania zdrojov a ďalšími environmentálnymi cieľmi prostredníctvom politických opatrení aj verejných investícií.“ (COM(2017) 29),
  - so zreteľom na správu banky Bundesbank z apríla 2017 a štvrtročný bulletin Bank of England zo štvrtého štvrtroka 2014, v ktorých sa uvádza, že najviac peňazí v obehu vytvára súkromný bankový sektor, keď banky poskytujú úvery,
  - so zreteľom na článok 2 ods. 1 písm. c) Parížskej dohody o nevyhnutnosti „zosúladiť finančné toky s cestou k nízkym emisiám skleníkových plynov a vývoju odolnému proti zmenám klímy“,
  - so zreteľom na správu Rady pre finančnú stabilitu z júna 2017 s názvom „Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosure“ (Odporúčania osobitnej skupiny pre zverejňovanie finančných informácií súvisiacich s klímou),
  - so zreteľom na prácu Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB) týkajúcu sa rizík uviaznutých aktív,
  - so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 31 z roku 2016, v ktorej sa zistilo, že napriek tomu, že EÚ prijala politický záväzok, že v aktuálnom rozpočtovom období 2014 – 2020 minie jedno euro z piatich (čo predstavuje 20 %) na klimatické účely, nebola na ceste k splneniu tohto záväzku, keďže prebiehajúce programy predstavujú približne len 18 %,
  - so zreteľom na briefing organizácie Bankwatch Network z mája 2017, v ktorom sa uvádza, že v 16 členských štátoch nedosiahla podpora Európskej investičnej banky (EIB) na opatrenia v oblasti klímy ani úroveň 20 % a že investície do opatrení v oblasti klímy sa v 2016 sústreďovali prevažne v silnejších hospodárstvach EÚ, pričom 70 % podpory z Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI) na energiu z obnoviteľných zdrojov sa sústreďovalo v Belgicku, kým 80 % investícií prostredníctvom z EFSI na energetickú efektívnosť sa prideliť Francúzsku, Fínsku a Nemecku,
  - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A8-0000/2018),
- A. keďže vplyv financií sa môže a mal by sa použiť na uľahčenie prechodu na udržateľné hospodárstvo v EÚ, čo presahuje rámec klimatického prechodu a zasahuje do iných oblastí ekologickej krízy;
- B. keďže podľa Parížskej dohody je potrebný rýchly prechod, ktorý si naliehavo vyžaduje financovanie; keďže podľa správy HLEG z júla 2017 chýba na dosiahnutie úsilia Európy v oblasti dekarbonizácie takmer 180 miliárd EUR, do čoho nie sú zarátané ostatné ciele trvalo udržateľného rozvoja;

Úloha financií pri uľahčovaní prechodu na udržateľné hospodárstvo: riziká a príležitosti

1. poukazuje na potenciál rýchlejšej ekologickej transformácie ako na príležitosť na nasmerovanie kapitálových trhov na dlhodobé, inovačné a efektívne investície; konštatuje, že environmentálne, sociálne a správne (ESG) výhody a riziká nie sú zohľadnené v cenách a že táto skutočnosť predstavuje trhovú výhodu pre neudržateľné a krátkodobé financie; zdôrazňuje, že politický a regulačný rámec riadenie udržateľných financií mal už byť pripravený;
2. zdôrazňuje, že finančný sektor ako celok a jeho hlavná funkcia rozdeľovania kapitálu v prospech spoločnosti by sa mali riadiť hodnotami spravodlivosti a udržateľnosti; v tejto súvislosti zdôrazňuje kľúčovú úlohu hospodárskej, fiškálnej a menovej politiky pri podpore udržateľných financií pomocou pridelovania kapitálu na hospodárske činnosti bez emisií uhlíka a efektívne využívajúce zdroje, vďaka ktorým je možné znížiť súčasnú potrebu budúcich zdrojov, a tým splniť ciele udržateľnosti EÚ; trvá na tom, že vysoká cena za emisie skleníkových plynov je kľúčovou zložkou fungujúceho a efektívneho environmentálneho a sociálneho trhového hospodárstva;
3. zdôrazňuje obrovské systémové riziká, ktoré pre finančnú stabilitu predstavujú uviaznuté uhlíkové aktíva; zdôrazňuje potrebu identifikácie týchto aktív a povinného podávania správ o nich, čo predstavuje základ riadneho prechodu na investície priaznivé pre klímu; žiada o zavedenie tzv. uhlíkového záťažového testu pre banky a iných finančných sprostredkovateľov, na základe ktorého sa určia riziká súvisiace s týmito uviaznutými aktívami;
4. vyzýva členské štáty, aby v spolupráci s Komisiou a EIB zhodnotili svoje vnútroštátne a kolektívne potreby verejných investícií a zabezpečili, aby EÚ bola na dobrej ceste k splneniu cieľov zmeny klímy počas nasledujúcich piatich rokov;

Faktory ESG ako ústredný prvok rozhodovacieho procesu EÚ v oblasti financií a vymedzenie taxonómie udržateľnosti EÚ

5. vyzýva Komisiu, aby stála v čele procesu s účasťou mnohých zainteresovaných strán s cieľom vytvoriť do konca roka 2019 prostredníctvom legislatívnej iniciatívy obsiahlu a spoľahlivú ekologickú taxonómiu vrátane tzv. značky ekologických financií;
6. odporúča, aby mala táto taxonómia tri úrovne:
  1. minimálny štandard podľa Parížskej dohody a zásady nespôsobiť žiadnu škodu v súlade s analýzou rizík ESG;
  2. prostredná úroveň, ktorá určuje činnosti preukázateľne dosahujúce „pozitívny vplyv“, ako je vymedzené v rámci iniciatívy UNEP FI;
  3. úroveň zahŕňajúcu činnosti, ktoré dokážu urýchliť pozitívnu transformáciu a podporiť ekologickú obnovu;
7. víta nedávne zahrnutie otázok udržateľnosti do nariadenia o PRIIP a nariadenia o STS či do smernice o právach akcionárov a smernice o NFRD; chváli zahrnutie uznania uviaznutých aktív do smernice o IZDZ; žiada o prierezové začlenenie kritérií

udržateľných financií do všetkých právnych predpisov súvisiacich s finančným sektorom;

8. žiada Komisiu, aby prijala regulačnú stratégiu zameranú okrem iného na meranie rizík udržateľnosti v rámci pravidiel kapitálovej primeranosti; zdôrazňuje, že pravidlá kapitálovej primeranosti musia byť založené na preukázaných rizikách a musia ich v plnej miere zohľadňovať; má za cieľ, aby sa v rámci nasledujúceho ročného rozpočtu spustil pilotný projekt na tento účel, v ktorom sa začnú vyvíjať metodologické referenčné hodnoty;
9. zdôrazňuje, že zverejňovanie informácií je kľúčovou podmienkou umožňujúcou dosiahnutie udržateľných financií; vyzdvihuje činnosť osobitnej skupiny pre zverejňovanie finančných informácií súvisiacich s klímou (TCFD) a žiada Komisiu a Radu, aby výslovne podporili jej odporúčania; naliehavo vyzýva Komisiu, aby do rámca na revíziu smernice o účtovníctve a smernice o NFRD zahrnula povinné zverejňovanie informácií;
10. trvá na rozšírení fiduciárnej povinnosti o povinný „dvojsmerný“ proces integrácie, na základe ktorého sú správcovia aktív povinní zohľadňovať faktory ESG a zákazníci musia uviesť svoje preferencie, pokiaľ ide o harmonogram a udržateľnosť;
11. vyzýva európske orgány dohľadu (ESA), aby vypracovali usmernenia pre vzorové zmluvy medzi vlastníckmi aktív a správcami aktív, ktoré by jasne zahŕňali prenos účasti prijímateľa, ako aj jasné očakávania týkajúce sa identifikácie a integrácie rizík ESG v mene správcu aktív;
12. žiada, aby zodpovedné spravovanie tvorilo neoddeliteľnú súčasť zákonných povinností investorov a prejavovalo sa prostredníctvom zverejňovania informácií o významných podieloch, činnosti zapájania, využívania zastupujúcich poradcov a pasívnych investičných nástrojov;
13. konštatuje, že neexistuje obsiahle, spoľahlivé a jednotné vymedzenie podávania správ podľa NFRD a že je potrebné vymedziť najstrategickejšie ukazovatele ESG pre každý sektor alebo podsektor; vyzýva Komisiu, aby vytvorila skupiny s účasťou viacerých zainteresovaných strán z celej EÚ, ktoré v rámci pilotného projektu týkajúceho sa tejto záležitosti vypracujú zoznam ukazovateľov najzávažnejších rizík pre udržateľnosť;
14. konštatuje, že je naliehavo potrebná jednotná norma pre zelené dlhopisy; nalieha, aby bolo s týmito zelenými dlhopismi spojené pravidelné podávanie správ o vplyvoch podkladových aktív na životné prostredie; zdôrazňuje, že zelené dlhopisy by mali spĺňať aj negatívne kritériá a nesmú zahŕňať žiadnu formu fosílnych palív, jadrovej energie ani investície do infraštruktúry leteckej dopravy;
15. konštatuje, že existujúce ratingové agentúry nezahŕňajú do budúcej úverovej schopnosti emitentov vplyv rušivých trendov ESG; požaduje jasné normy EÚ a dohľad v súvislosti so začlenením faktorov ESG do ratingov všetkých ratingových agentúr pôsobiacich v EÚ; žiada, aby certifikačné orgány pod dohľadom Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy (ESMA) vytvorili proces akreditácie pre tzv. značku ekologických financií;

16. vyzýva Komisiu, aby stanovila právne záväzný systém označovania osobných bankových účtov, investičných fondov, poistenia a finančných produktov, ktorý by označoval ich mieru súladu s Parížskou dohodou a cieľmi ESG;
17. má v úmysle ďalej objasniť mandát ESA a zahrnúť do neho riziká ESG; vyzýva orgán ESMA, aby aktualizoval svoje usmernenia o udržateľnosti tak, aby zahŕňali záležitosti týkajúce sa ESG, a ďalej žiada tri orgány ESA, aby zaviedli systém monitorovania, ktorý by od roku 2018 posudzoval významné riziká týkajúce sa ESG a analyzoval budúce klimatické scenáre; podporuje rozšírenie mandátu orgánov ESA, aby sa zahrnula kontrola súladu portfólia s Parížskou dohodou a aby sa zabezpečila konzistentnosť s odporúčaniami TCFD;
18. konštatuje, že EIB má, pokiaľ ide o opatrenia v oblasti klímy, zmiešané výsledky; nalieha na EIB, aby súhlasila len s takými budúcimi úverovými operáciami, ktoré sú v súlade s limitom 1,5 °C týkajúcim sa klímy;
19. vyzýva ECB, aby prepracovala svoje programy nákupu s cieľom opätovne vyvážiť a zosúladiť portfólio s investičnou politikou, ktorá je v súlade s Parížskou dohodou a cieľmi ESG; zdôrazňuje, že toto prepracovanie môže slúžiť ako pilotný projekt pre vymedzenie budúcej taxonómie udržateľnosti;
  -
  - ◦
20. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Úvod

Veľká väčšina investícií a úverových operácií nie je zlučiteľná s medzinárodne dohodnutými klimatickými cieľmi ani kritériami environmentálneho, sociálneho a správneho dosahu. Parížska dohoda poskytuje nový impulz na elimináciu emisií uhlíka z nášho hospodárstva, Európsky parlament sa však ešte nezhodol na tom, ako reformovať finančný systém tak, aby sa tento prechod nebrzdil, ale zrýchlil. Podľa odhadov Komisie si realizácia cieľov trvalo udržateľného rozvoja vyžiada ročné investície do udržateľnej infraštruktúry vo výške 4,7 – 6,7 bilióna EUR¹.

Zároveň vidíme, že veľký kapitál hľadá ziskové investičné príležitosti. Kľúčom k vyriešeniu otázky udržateľných financií je vytvorenie informačného a stimulačného rámca, vďaka ktorému by tok kapitálu smeroval k investíciám potrebným na zabezpečenie rýchlej a spravodlivej ekologickej transformácie našich európskych hospodárstiev a spoločností. Európa by si tak mohla udržať vedúce postavenie v boji proti zmene klímy a posilnila by sa skutočnosť, že EÚ poháňajú silné hodnoty, čo zároveň poskytuje európskym podnikom konkurenčnú výhodu.

Súčasný status quo

Naliehavá potreba čeliť hrozbe zmeny klímy vedie v členských štátoch EÚ k inováciám v oblasti udržateľných financií. Ide o francúzsky zákon o zverejňovaní informácií, vedúce postavenie Nemecka v oblasti verejných investícií do transformácie energetiky, včasné opatrenia banky Bank of England proti ohrozeniu finančnej stability uviaznutými aktívami, ambiciózný program švédskeho orgánu finančných služieb na začlenenie udržateľnosti do jeho každodennej práce a zohľadnenie ohrozenia dôchodkov a poistenia tragédiou týkajúcou sa horizontu v Holandsku. Cieľom Európskeho parlamentu by malo byť prevziať to najlepšie z inovácií v Únii a pretaviť to do minimálnych noriem pre všetkých, čím sa usmernia investície na zabezpečenie spravodlivého a rýchleho prechodu na udržateľné hospodárstvo a spoločnosti.

Približne 60 až 80 % zásob uhlia, ropy a plynu kótovaných spoločností nemožno použiť, ak má svet mať šancu udržať globálne otepľovanie na úrovni pod 2 °C a čo najbližšie k 1,5 °C, ako sa dohodlo na konferencii COP 21 v Paríži. V praxi to znamená, že zásadný zdroj globálneho systémového rizika (vo forme tzv. uhlíkovej bubliny) je v súčasnosti súčasťou finančných trhov EÚ a globálnych finančných trhov. Takisto to znamená, že obchodný model tzv. uhlíkoveho hospodárstva ako celok závisí od dobývania renty a v konečnom dôsledku od implicitných dotácií, keďže výdavky spojené s týmito rizikami sa posúvajú do budúcnosti, zatiaľ čo súčasní účastníci trhu profitujú zo súčasného dopytu po budúcich zdrojoch.

Zmena klímy predstavuje jednu z najnaliehavejších z početných a prepojených ekologických

---

¹ Financovanie udržateľnosti, číslo 25, 8. jún 2017:
https://ec.europa.eu/epsc/sites/epsc/files/strategic_note_issue_25.pdf

kríz ohrozujúcich budúcnosť ľudstva. Patrí sem vyčerpanie zásob vody a znečisťovanie podzemnej vody, odlesňovanie a strata biotopov, degradácia pôdy a ohrozenie dodávok potravín, narušenie obehu dusíka a fosforu, zvýšenie kyslosti oceánov a úbytok ozónu. Doposiaľ udržateľné financie a riziko pre finančnú udržateľnosť, ktoré predstavujú uviaznuté aktíva, zahŕňali len klimatické riziká a práve to je hlavnou témou tejto správy. Je to len prvý krok, pretože v práci v oblasti udržateľných financií sa musí v budúcnosti zohľadňovať širšia ekologická kríza, a vítame, že v záverečnej správe HLEG je pozornosť upriamená na riziká súvisiace s intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou.

Návrh spravodajkyne

Ako zdôraznili centrálné banky (Bank of England, Bundesbank¹), väčšina peňazí v obehu vzniká v súkromnom bankovom sektore pri poskytovaní úverov bankami. Bankovému sektoru to pri rozhodovaní o pridelovaní peňazí v rámci hospodárstva poskytuje nesmiernu moc, a to dokonca ešte pred ich zdanením alebo uložením. Táto moc sa v súčasnosti sústreďuje v oligopolnom bankovom sektore, ktorý sa prirodzene orientuje väčšinou na zisk i na úkor environmentálnych a sociálnych cieľov. Kým nedostatky trhu by sa mali naprávať zavedením trhových mechanizmov, napríklad zverejňovania informácií o klimatických rizikách, mali by sme takisto obnoviť rovnováhu tejto obrovskej moci posilnením väčšmi decentralizovaného a odolného bankového systému súčasne s hustou sieťou verejného bankovníctva v Európe.

Ak sa to nepodarí alebo ak bude proces príliš pomalý, zásadnú úlohu zohrajú verejné finančné inštitúcie a vlády. Vzhľadom na súčasné tempo rozvoja ekologických financií a investícií do čistej energie je splnenie cieľov Parížskej dohody bez ďalšieho úsilia nepravdepodobné. Nemôžeme si dovoliť čakať, kým súkromný sektor prispôbi svoj investičný profil činnostiam, ktoré sú zlučiteľné s 2. trajektóriou. Preto vystupuje do popredia naliehavá potreba ambicióznejšieho a rozhodnejšieho konania zo strany verejných orgánov s cieľom zrýchliť investície najmä do ekologickej infraštruktúry a vyriešiť nesprávne pridelovanie kapitálu mimo oblastí vytvárania udržateľnej a dlhodobej hodnoty.

Subjekty verejného sektora by v rámci financovania ekologickej transformácie mali vystupovať dôraznejšie a mali by súkromnému sektoru ukázať svoju vedúcu úlohu pri rozširovaní potrebných investičných kapacít na transformáciu energetiky. Synergický vzťah medzi členskými štátmi, programom nákupu aktív EIB a ECB by mohol priniesť takýto pozitívny vývoj. Mali by sme takisto uznať vedúcu úlohu družstevných a komunitných financií v rámci priekopníckych ekologickej investícií.

Vítame záverečnú správu expertnej skupiny na vysokej úrovni pre udržateľné financovanie a schvaľujeme jej úroveň ambícií. V našej správe chceme politicky podporiť jej odporúčania, a preto chceme Komisii a Rade ukázať naše pevné presvedčenie, že občania EÚ od nich očakávajú, že preukážu svoje vedúce postavenie v tejto oblasti na celosvetovej úrovni a využijú silu peňazí na zabezpečenie a urýchlenie stabilizácie klímy a ochranu globálneho ekosystému v záujme súčasnej i budúcej generácie.

---

¹ https://www.bundesbank.de/Redaktion/EN/Topics/2017/2017_04_25_how_money_is_created.html